

2. 8. 2023

ID: 116744

Splatnost pohledávky

Vznikne-li věřiteli podle smlouvy právo požadovat úhradu dohodnuté ceny plnění, přičemž doba, kdy má dlužník splnit dluh, je ve smlouvě stanovena jen tak, že podkladem pro úhradu dohodnuté ceny plnění je faktura vystavená věřitelem, jejíž splatnost se sjednává v délce 14 dnů od jejího doručení dlužníku, pak jde ve smyslu § 1958 odst. 2 o. z. o situaci, kdy si strany neujednaly, kdy má dlužník splnit dluh a kdy určení doby splnění dluhu je ponecháno na vůli věřitele. Ten může určit dobu splnění dluhu tím, že požádá o jeho zaplacení „ihned“ poté, co mu vznikne právo požadovat úhradu dohodnuté ceny plnění a dlužník je povinen splnit dluh ve lhůtě „bez zbytečného odkladu“ počítané od této žádosti. Marným uplynutím této lhůty se peněžitý dluh stává splatným (dospělým).

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 31 Cdo 3125/2022-200 ze dne 31.5.2023)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce 3L studio s. r. o., se sídlem v Č.L., zastoupeného JUDr. J.K., advokátem, se sídlem v P., proti žalovanému VIA TEMPORA NOVA, z. s., se sídlem v S., zastoupenému Mgr. M.K., advokátem, se sídlem v P., o zaplacení částky 199.650 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Kladně pod sp. zn. 110 C 33/2019, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 8. ledna 2021, č. j. 30 Co 168/2020-171, tak, že dovolání žalobce proti druhému a třetímu výroku rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 8. ledna 2021, č. j. 30 Co 168/2020-171, se odmítá. Ve zbývajících částech se dovolání žalobce zamítá.

Z odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem ze dne 12. června 2020, č. j. 110 C 33/2019-54, Okresní soud v Kladně:

[1] Uložil žalovanému (VIA TEMPORA NOVA, z. s.) zaplatit žalobci (3L studio s. r. o.) do 3 dnů od právní moci rozhodnutí částku 199.650 Kč s příslušenstvím představovaným zákonným úrokem z prodlení za dobu od 15. června 2018 do zaplacení (bod I. výroku).

[2] Uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení do 3 dnů od právní moci rozhodnutí částku 53.647 Kč (bod II. výroku).

2. Okresní soud – vycházející z ustanovení § 609, § 611, § 619 odst. 2, § 629, § 2430 a § 2438 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, (dále též jen „o. z.“) – dospěl po provedeném dokazování k následujícím závěrům:

3. Námitka promlčení vznesená žalovaným není důvodná. Obecná subjektivní tříletá promlčecí lhůta k uplatnění smluvního plnění podle příkazní smlouvy ze dne 17. února 2015 začala žalobci běžet 2. července 2015, kdy se žalovaný dozvěděl o doporučení zpracovaného projektu „Zlepšení fyzické infrastruktury v parku zámku Lipová u Šluknova“ k uzavření smlouvy o poskytnutí dotace z Regionálního operačního programu soudržnosti Severozápad. Fakturu k úhradě smluvního plnění vystavil žalobce žalovanému dne 31. května 2018, s uvedeným termínem splatnosti dne 14. června 2018, z čehož je zřejmé, že tříletá promlčecí lhůta ještě neuběhla.

4. Žalobce svůj závazek z příkazní smlouvy splnil, takže dohodnuté odměny se domáhá důvodně.

5. Tvrzení žalovaného, že žalobce se dopustil řady pochybení a že se ústně vzdal nároku na odměnu, jsou neurčitá; poučení o tom [podle § 118a odst. 1 a 3 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu, (dále též jen „o. s. ř.“)] nemohl soud žalovanému poskytnout, jelikož k jednání konanému dne 12. června 2020 se bez omluvy nedostavil a poté, co bylo řízení koncentrováno (dle § 118b odst. 1 o. s. ř.), již žalovaný svou nečinností nemůže napravit (co do své obrany neunesl břemeno tvrzení ani břemeno důkazní).

6. K odvolání žalovaného Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 8. ledna 2021, č. j. 30 Co 168/2020-171:

[1] Změnil rozsudek okresního soudu tak, že žaloba se zamítá (první výrok).

[2] Uložil žalobci zaplatit žalovanému na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů do 3 dnů od právní moci rozhodnutí částku 57.352 Kč (druhý výrok).

[3] Uložil žalobci zaplatit státu na soudním poplatku za podané odvolání do 3 dnů od právní moci rozhodnutí částku 9.983 Kč (třetí výrok).

7. Odvolací soud – vycházející z ustanovení § 609, § 611, § 619, § 648, § 1721, § 1958 odst. 1, § 2430 a § 2438 odst. 1 o. z. – dospěl po přezkoumání napadeného rozhodnutí k následujícím závěrům:

8. Provedením sjednané činnosti a uplynutím 30. června 2015 vzniklo žalobci právo na plnění. Od okamžiku (vzniku) práva na plnění je (však) třeba odlišovat okamžik splatnosti. Právo na plnění vzniká okamžikem, kdy nastane právní skutečnost, se kterou právní předpis nebo smlouva jeho vznik spojuje. Splátnost je ale buď určena dobou, ve které je dlužník povinen splnit svůj závazek podle smlouvy, právního předpisu nebo rozhodnutí, anebo, není-li doba plnění takto určena, ji vyvolá věřitel tím, že dlužníka o plnění požádá.

9. Podle rozsudku velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu (dále též jen „velký senát“) ze dne 8. prosince 2010, sp. zn. 31 Cdo 5241/2007 [rozsudek je (stejně jako další rozhodnutí Nejvyššího soudu zmíněná níže) dostupný na webových stránkách Nejvyššího soudu], „(...) je doba plnění ve smlouvě určena (dohodnuta) nejen tehdy, je-li fixována pevným datem (určitým dnem nebo určitou lhůtou), ale též v případech, ve kterých strany vymezí způsob, jakým bude doba plnění určena, například tím, že (...) doba plnění je odvozena od vystavení daňového dokladu, jestliže doba vystavení daňového dokladu, od níž se má odvíjet lhůta k plnění, není ve smlouvě stanovena a je tudíž závislá na vůli věřitele“. Tento závěr však nemá vliv na úvahu o promlčení pohledávky. Zákon č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník, totiž počátek promlčecí doby nespojuje s dobou splatnosti závazku [tak jako zákon č. [513/1991](#) Sb., obchodní zákoník, (dále též jen „obch. zák.“) v ustanovení § 392 odst. 1 obch. zák. u práva na plnění závazku], ale s možností uplatnit právo na plnění; srov. ustanovení § 619 o. z.

10. Citované rozhodnutí Nejvyššího soudu také jasně uvádí, že jeho závěr je určující pro posouzení počátku běhu promlčecí doby u práva na plnění v režimu obchodního zákoníku. Uplatnit právo na zaplacení sjednané odměny mohl žalobce už okamžikem splnění podmínek pro vystavení faktury (o čemž se dozvěděl 2. července 2015); srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. června 2011, sp. zn. 33 Cdo 4175/2009.

11. Tříletá promlčecí doba proto marně uplynula 2. července 2018; žaloba byla podána 31. května 2019, takže námitka promlčení je důvodná. Odvolací soud neshledal ani důvody, pro které by k uplatněné námitce promlčení nebylo možné přihlížet. Účastníci si sice dohodli, že žalobce vystaví fakturu se sjednanými náležitostmi, mezi podmínky vzniku práva na plnění však nepatřilo vystavení faktury, takže žalobce mohl splátnost pohledávky přivodit i jinou výzvou k plnění.

II. Dovolání a vyjádření k němu

12. Proti rozsudku odvolacího soudu, a to výslovně „do všech jeho výroků“, podal žalobce dovolání, jehož přípustnost vymezuje ve smyslu ustanovení § 237 o. s. ř. argumentem, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení právní otázky, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu i Ústavního soudu. Dovolatel namítá, že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (dovolací důvod dle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a požaduje, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

13. V mezích uplatněného dovolacího důvodu dovolatel vytýká odvolacímu soudu nesprávný výklad ustanovení § 619 o. z., k čemuž argumentuje následovně:

14. Podle příkazní smlouvy bylo vystavení faktury podmínkou vzniku práva dovolatele požadovat úhradu (podmínkou vzniku práva na plnění), takže nešlo o situaci, kdy by si strany nedohodly splatnost.

15. Občanské (zejména však obchodní) závazkové právní vztahy rozlišují promlčení práva na plnění a promlčení práva učinit určité právní jednání. Toto rozlišení bylo předmětem ustanovení § 391 obch. zák. a v obecné formě přešlo i do zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku.

16. Pro práva vymahatelná u soudu, a tedy pro práva na plnění, počíná běh promlčecí doby obecně od okamžiku, kdy oprávněný mohl nejdříve uplatnit toto právo v soudním nebo v jiném (zejména rozhodčím) řízení. Pro právo uskutečnit právní úkon obecně počíná běh promlčecí doby od okamžiku, kdy tento právní úkon mohl být učiněn nejdříve. Tuto koncepci zvolily smluvní strany v příkazní smlouvě tím, že se dohodly na úkonu vystavení faktury způsobujícím vznik nároku požadovat úhradu od žalovaného. Teprve okamžikem provedení tohoto úkonu mohl započít běh promlčecí lhůty.

17. Závěr obsažený v rozsudku velkého senátu Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 5241/2007 je podstatný pro posouzení okamžiku promlčení, jelikož popisuje právní situaci shodnou s touto věcí. Srov. pasáž:

„Jde-li o právo na plnění, jehož splatnost byla ve smlouvě určena (i tím způsobem, že byla ponechána na vůli věřitele), řídí se počátek běhu promlčecí doby u tohoto práva ustanovením § 392 odst. 2' (správně odst. 1) obch. zák. To znamená, že promlčecí doba běží až na základě výzvy věřitele, kterou je dlužník vyzván k plnění závazku. Promlčecí doba tedy neběží od okamžiku, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé (§ 101 obč. zák.), tedy od doby kdy věřitel mohl dlužníka ke splnění vyzvat.“

18. Shodný závěr formuloval velký senát Nejvyššího soudu v „rozhodnutí“ ze dne 9. října 2013, sp. zn. 31 Cdo 3881/2009 [přesněji jde o rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu uveřejněný pod číslem 10/2014 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 10/2014“)].

19. Citovaná rozhodnutí sice upravují obchodněprávní vztahy podle předešlé právní úpravy, princip vzniku práva na plnění závazku však převzala i nová právní úprava. Právní názor odvolacího soudu by proto bylo možné uplatnit, kdyby si strany nedohodly lhůtu k plnění, respektive kdyby nebyly dohodnuty podmínky vzniku práva pro plnění; o takový případ však nejde. K nepromlčitelnosti práva věřitele na určení doby plnění srov. např. „rozhodnutí“ (jde o rozsudek) Nejvyššího soudu ze dne 26. listopadu 2003, sp. zn. 33 Odo 630/2002, nebo „rozhodnutí“ (jde o rozsudek) Nejvyššího soudu ze dne 24. července 2008, sp. zn. 33 Odo 846/2006.

20. Závěrem dovolatel akcentuje (při současném poukazu na označené nálezy Ústavního soudu) princip autonomie vůle smluvních stran a princip dobrých mravů.

21. Žalovaný ve vyjádření navrhuje dovolání odmítnout, případně zamítnout, maje napadené rozhodnutí za souladné s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu. Dovolateli vytýká, že nerozlišuje mezi „splatností závazku“ a možností „uplatnit právo na plnění“, k čemuž odkazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. června 2018, sp. zn. 33 Cdo 3806/2017, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 16. ledna 2020, sp. zn. 28 Cdo 2226/2019, a na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. března 2020, sp. zn. 33 Cdo 2635/2019. Výtku dovolatele, že vznesl námitku promlčení v rozporu s dobrými mravy, má žalovaný za účelovou.

III. Přípustnost dovolání

22. Pro dovolací řízení je rozhodný občanský soudní řád v aktuálním znění.

23. Tříčlenný senát č. 23, který měl podle rozvrhu práce Nejvyššího soudu dovolání projednat a rozhodnout o něm, dospěl při posouzení otázky, zda určení počátku běhu promlčecí lhůty u práv na smluvní plnění, jejichž splatnost je závislá na vůli věřitele, k právnímu názoru odlišnému od toho, který byl vyjádřen v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 2019, sp. zn. 33 Cdo 3037/2019. Proto tříčlenný senát č. 23 rozhodl o postoupení věci (dle § 20 zákona č. [6/2002](#) Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů) k rozhodnutí velkému senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu. Velký senát pak věc projednal a rozhodl o ní v souladu s ustanoveními § 19 a § 20 odst. 1 uvedeného zákona.

24. Nejvyšší soud se nejprve zabýval přípustností podaného dovolání.

25. Dovolatel výslovně podává dovolání do všech výroků napadeného rozhodnutí. V rozsahu, v němž směřuje proti druhému výroku napadeného rozhodnutí (o nákladech řízení) a proti třetímu výroku napadeného rozhodnutí (o soudním poplatku), Nejvyšší soud dovolání, jež může být přípustné jen podle § 237 o. s. ř., bez dalšího odmítl podle § 243c odst. 1 o. s. ř. jelikož přípustnost dovolání proti výroku o nákladech řízení vylučuje ustanovení § 238 odst. 1 písm. h/ o. s. ř. a přípustnost dovolání proti výroku o soudním poplatku vylučuje ustanovení § 238 odst. 1 písm. i/ o. s. ř.

26. V rozsahu, v němž směřuje proti prvnímu (měnícímu) výroku napadeného rozhodnutí o věci samé, je dovolání přípustné podle § 237 o. s. ř., když potud pro daný případ neplatí žádné z omezení přípustnosti dovolání vypočtených v § 238 o. s. ř. a napadené rozhodnutí závisí na dovolacím soudem vyřešené právní otázce, která má být dovolacím soudem posouzena jinak.

IV. Důvodnost dovolání

27. Nejvyšší soud se nejprve - v hranicích právních otázek vymezených dovoláním - zabýval tím, zda je dán dovolací důvod uplatněný dovolatelem, tedy správností právního posouzení věci odvolacím soudem.

28. Právní posouzení věci je obecně nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

29. Skutkový stav věci, jak byl zjištěn soudy nižších stupňů, dovoláním nebyl (ani nemohl být) zpochybněn a Nejvyšší soud z něj při dalších úvahách vychází. Pro právní posouzení věci Nejvyšším soudem jsou rozhodná následující zjištění (z nichž vyšly oba soudy):

[1] Žalovaný (jako příkazce) uzavřel s dovolatelem (jako příkazníkem) dne 17. února 2015 příkazní smlouvu. Podle článku II. příkazní smlouvy (Předmět smlouvy) odst. 1. bylo předmětem příkazní smlouvy provedení souboru služeb potřebných pro úspěšnou přípravu a realizaci projektu „Zlepšení fyzické infrastruktury v parku zámku Lipová u Šluknova za tam uvedených podmínek a s tím souvisejících služeb a vybavení“. Příkazníku byla tamtéž stanovena povinnost vykonat služby řádně a odborně, příkazci pak povinnost zaplatit příkazníku za jeho služby úplatu sjednanou ve smlouvě. V článku II. odst. 2. příkazní smlouvy byla řádná činnost předmětu zakázky označena jako: „A. Zpracování žádosti o dotaci, B. Zajištění zadávacího řízení na dodavatele stavebních prací projektu, C. Řízení projektu ve vztahu k poskytnuté dotaci, a D. Zajištění technického dozoru investora při realizaci stavebních prací projektu“. Pod těmito nadpisy byly dále v příkazní smlouvě podrobněji konkretizovány jednotlivé činnosti příkazníka.

[2] V článku V. příkazní smlouvy (Doba plnění a místo plnění) bylo dohodnuto, že příkazní smlouva se uzavírá na dobu určitou (do října 2015), s tím, že smluvní vztah může být ukončen i dříve v závislosti na postupu realizace projektu (článek V. odst. 1.), a že smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu oběma stranami (článek V. odst. 2.). Termín plnění byl dohodnut tak, že předpokládaným termínem zahájení služeb je únor 2015 a předpokládaným termínem dokončení služeb je říjen 2015 (článek V. odst. 3.). Jednotlivé termíny pro stanovené etapy byly tamtéž stanoveny následovně:

Předpokládaný termín zahájení

Předpokládaný termín dokončení

A.

Zpracování žádosti o dotaci

únor 2015

únor 2015

B.

Zajištění zadávacího řízení na dodavatele stavebních prací projektu

únor 2015

duben 2015

C.

Řízení projektu ve vztahu k poskytnuté dotaci

duben 2015

říjen 2015

D.

Zajištění technického dozoru investora při realizaci stavebních prací projektu

květen 2015

říjen 2015

[3] V článku VI. příkazní smlouvy (Úplata) byla sjednána celková výše úplaty za výkon činností podle smlouvy částkou 671.550 Kč (555.000 Kč + 116.550 Kč jako částka odpovídající 21% dani z přidané hodnoty) [článek VI. odst. 1.]. Pro stanovené etapy byly tamtéž stanoveny dílčí úplaty následujícím způsobem:

Celkem v Kč, bez DPH

Celkem v Kč, včetně DPH

A.

Zpracování žádosti o dotaci

165.000

199.650

B.

Zajištění zadávacího řízení na dodavatele
stavebních prací projektu

55.000

66.550

C.

Řízení projektu ve vztahu k poskytnuté dotaci

175.000

211.750

D.

Zajištění technického dozoru investora při realizaci stavebních prací projektu

160.000

193.600

[4] V článku VII. příkazní smlouvy (Platební podmínky) byl způsob hrazení úplaty dohodnut následujícím způsobem:

1. V případě plnění předmětu dle článku II. této smlouvy bude úplata hrazena příkazcem následujícím způsobem:

A. Zpracování žádostí o dotaci: Právo fakturovat částku uvedenou v článku VI. odst. 1. A. této smlouvy má příkazník v okamžiku řádně ukončené činnosti dle článku II. odst. 2. A. této smlouvy, avšak ne dříve než 30. června 2015.

B. Zajištění zadávacího řízení na dodavatele stavebních prací projektu: Právo fakturovat částku uvedenou v článku VI. odst. 1. B. této smlouvy má příkazník v okamžiku řádně ukončené činnosti dle

článku II. odst. 2. B této smlouvy, avšak ne dříve než 31. července 2015.

C. Řízení projektu ve vztahu k poskytnuté dotaci: Právo fakturovat částku uvedenou v článku VI. odst. 1. C. této smlouvy má příkazník v okamžiku řádně ukončené činnosti dle článku II. odst. 2. C. této smlouvy, avšak ne dříve než 31. srpna 2015.

D. Zajištění technického dozoru investora při realizaci stavebních prací projektu: Právo fakturovat částku uvedenou v článku VI. odst. 1. D. této smlouvy má příkazník v okamžiku řádně ukončené činnosti dle článku II. odst. 2. D. této smlouvy, avšak ne dříve než 30. září 2015.

2. Podkladem pro úhradu úplaty dle článku VI. odst. 1. a článku VII. odst. 1. této smlouvy je daňový doklad - faktura.

3. Faktura musí obsahovat veškeré náležitosti daňového dokladu stanovené v zákoně č. [235/2004](#) Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění. Dále faktura musí obsahovat název projektu.

4. Splatnost faktury se sjednává v délce 14 dnů od jejího doručení příkazci. Za den doručení se považuje den uvedený na otisku doručovacího razítka podatelny příkazce.

5. Příkazce je oprávněn vrátit příkazníkovi fakturu před uplynutím lhůty splatnosti v případě, že faktura neobsahuje požadované náležitosti nebo obsahuje nesprávné údaje. Oprávněným vrácením faktury přestává běžet lhůta její splatnosti. Příkazník vystaví novou fakturu se správnými údaji a dnem doručení příkazci začíná běžet nová čtrnáctidenní lhůta splatnosti.

6. Smluvní strany se dohodly, že zálohy nebudou poskytovány.

7. Úplata dle této smlouvy bude hrazena v korunách českých, a to bezhotovostním převodem na účet příkazníka.

[5] Žádost o dotaci podal příkazník u příslušného úřadu 18. února 2015 a „finalizoval“ ji 25. února 2015.

[6] Výbor Regionální rady soudržnosti Severozápad doporučil dne 1. července 2015 písemně předmětný projekt k uzavření smlouvy o poskytnutí dotace z Regionálního operačního programu soudržnosti Severozápad, o čemž byl žalovaný vyrozuměn e-mailem dne 2. července 2015.

[7] Dovolatel vystavil žalovanému dne 31. května 2018 fakturu (č. 18130) znějící na částku 199.650 Kč. Ve faktuře je uveden jako den splatnosti 14. červen 2018 a jako datum uskutečnění zdanitelného plnění 31. květen 2018; tamtéž je uvedeno, že se fakturuje za označenou akci podle článku VII. odst. 1. A. (Zpracování žádosti o dotaci) příkazní smlouvy.

[8] Žalovaný v reakci na upomínku dovolatele ze 17. července 2018 odmítl dopisem datovaným 15. června 2018 úhradu faktury, poukazuje na datum uskutečnění zdanitelného plnění a datum splatnosti faktury a uváděje, že v roce 2018 pro něj dovolatel žádnou činnost nevykonával a činnost podle příkazní smlouvy má za ukončenou i s ohledem na to, že chybou dovolatele při zpracování zadávací dokumentace mu dotace nebyla přiznána.

[9] Dovolatel podal žalobu 30. října 2019 a žalovaný ve vyjádření k žalobě (podání datované 9. ledna 2020, č. l. 40) namítl promlčení nároku s tím, že již uplynula tříletá promlčecí lhůta dle § 629 o. z.

30. Pro další úvahy Nejvyššího soudu jsou rozhodná následující ustanovení zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, zákona č. [40/1964](#) Sb., občanského zákoníku, (dále též jen „obč. zák.“) a

zákona č. 141/1950 Sb., občanského zákoníku:

§ 609 (o. z.)

Nebylo-li právo vykonáno v promlčecí lhůtě, promlčí se a dlužník není povinen plnit. Plnil-li však dlužník po uplynutí promlčecí lhůty, nemůže požadovat vrácení toho, co plnil.

§ 611 (o. z.)

Promlčují se všechna majetková práva s výjimkou případů stanovených zákonem. Jiná práva se promlčují, pokud to zákon stanoví.

§ 619 (o. z.)

(1) Jedná-li se o právo vymahatelné u orgánu veřejné moci, počne promlčecí lhůta běžet ode dne, kdy právo mohlo být uplatněno poprvé.

(2) Právo může být uplatněno poprvé, pokud se oprávněná osoba dozvěděla o okolnostech rozhodných pro počátek běhu promlčecí lhůty, anebo kdy se o nich dozvědět měla a mohla.

§ 629 (o. z.)

(1) Promlčecí lhůta trvá tři roky.

(2) Majetkové právo se promlčí nejpozději uplynutím deseti let ode dne, kdy dospělo, ledaže zákon zvlášť stanoví jinou promlčecí lhůtu.

§ 1958 (o. z.)

(1) Je-li čas plnění přesně ujednán nebo jinak stanoven, je dlužník povinen plnit i bez vyzvání věřitele.

(2) Neujednávají-li strany, kdy má dlužník splnit dluh, může věřitel požadovat plnění ihned a dlužník je poté povinen splnit bez zbytečného odkladu.

§ 1963 (o. z.)

(1) Je-li obsahem vzájemného závazku podnikatelů povinnost dodat zboží nebo službu za úplatu, je cena splatná, aniž je zapotřebí výzvy k placení, do třiceti dnů ode dne, kdy byla dlužníku doručena faktura nebo jiná výzva podobné povahy, anebo ode dne obdržení zboží nebo služby, podle toho, který z těchto dnů nastal později. Bylo-li však ujednáno převzetí zboží nebo služby, popřípadě

ověření, zda bylo řádně splněno, je cena splatná do třiceti dnů ode dne převzetí, popřípadě ověření. To platí i pro závazek podnikatele a veřejnoprávní korporace, popřípadě právnické osoby touto korporací založené, i když nejsou podnikateli.

(2) Smluvní strany si mohou ujednat dobu splatnosti delší šedesáti dnů jen tehdy, pokud to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé. Je-li však obsahem závazku podnikatele povinnost dodat zboží nebo službu veřejnoprávní korporaci, smluvní strany si mohou ujednat delší dobu splatnosti jen tehdy, pokud je to odůvodněno povahou závazku, a doba splatnosti nesmí přesáhnout šedesát dní.

§ 2430 (o. z.)

Základní ustanovení

Příkazní smlouvou se příkazník zavazuje obstarat záležitost příkazce.

§ 2438 (o. z.)

(1) Příkazce poskytne příkazníkovi odměnu, byla-li ujednána nebo je-li obvyklá, zejména vzhledem k příkazcovu podnikání.

(2) Příkazce poskytne odměnu, i když výsledek nenastal, ledaže byl nezdar způsoben tím, že příkazník porušil své povinnosti. To platí i v případě, že splnění příkazu zmařila náhoda, ke které příkazník nedal podnět.

§ 101 (obč. zák.)

Pokud není v dalších ustanoveních uvedeno jinak, je promlčecí doba tříletá a běží ode dne, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé.

§ 563 (obč. zák.)

Není-li doba splnění dohodnuta, stanovena právním předpisem nebo určena v rozhodnutí, je dlužník povinen splnit dluh prvního dne poté, kdy byl o plnění věřitelem požádán.

§ 306 (zákona č. 141/1950 Sb.)

Není-li čas splnění určen jinak, může věřitel požadovat splnění ihned. Povinnost dlužníkovou splnit nastane pak dnem následujícím po tom, kdy byl o splnění požádán.

31. Ve výše uvedené podobě, pro věc rozhodné, platila citovaná ustanovení zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, již v době uzavření příkazní smlouvy a s dále uvedenou výjimkou později změn nedoznala. Ustanovení § 1963 o. z. platilo v citované podobě (pro věc opět rozhodné) do 5. ledna 2023. Ustanovení § 101 obč. zák. a § 563 obč. zák. v citované podobě platila do 31. prosince 2013 a

ustanovení § 306 zákona č. 141/1950 Sb. v citované podobě platilo do 31. března 1964.

32. Ve shora ustaveném skutkovém a právním rámci činí Nejvyšší soud k dovoláním otevřeným právním otázkám následující závěry:

33. Úvodem Nejvyšší soud uvádí, že podle skutkových zjištění, z nichž vyšly oba soudy (jak shrnuta shora), nemá pochybnosti o tom, že právo na plnění (právo požadovat ve smyslu ustanovení § 2438 o. z. sjednanou odměnu za obstarání záležitostí žalovaného coby příkazce) vzniklo dovolateli (coby příkazníkovi) provedením sjednané činnosti a uplynutím 30. června 2015. Poté již mohl vystavit žalovanému fakturu, od které se odvíjela splatnost odměny (určená v příkazní smlouvě uplynutím 14 dnů od doručení faktury příkazci). S přihlédnutím k tomu, že dovolatel vystavil žalovanému fakturu (až) 31. května 2018 (s udaným datem splatnosti 14. června 2018), je pro výsledek dovolacího řízení určující posouzení, odkdy začala běžet tříletá subjektivní promlčecí lhůta (§ 629 odst. 1 o. z.) k uplatnění nároku na odměnu u soudu (coby orgánu veřejné moci) [§ 619 odst. 1 o. z.].

34. K formulaci dalších závěrů na téma promlčení přistoupil Nejvyšší soud s vědomím, že věty: „To znamená, že promlčecí doba běží až na základě výzvy věřitele, kterou je dlužník vyzván k plnění závazku. Promlčecí doba tedy neběží od okamžiku, kdy právo mohlo být vykonáno poprvé (§ 101 obč. zák.), tedy od doby, kdy věřitel mohl dlužníka ke splnění vyzvat.“, které dovolatel v dovolání „cituje“ z rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 5241/2007 (srov. reprodukci dovolání v odstavci 17. shora), nejsou v onom rozsudku obsaženy (zjevně jde o vlastní „shrnutí“ dovolatele).

35. Již na tomto místě pak Nejvyšší soud podotýká, že jako východiska, na nichž spočívá i jeho rozhodovací činnost, přejímá závěry formulované k výkladu právních norem Ústavním soudem již ve stanovisku jeho pléna ze dne 21. května 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st.-1/96, uveřejněném pod číslem 9/1997 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu (které je dostupné i na webových stránkách Ústavního soudu). Tam Ústavní soud vysvětlil, že vázanost soudu zákonem neznamena bezpodmínečně nutnost doslovného výkladu aplikovaného ustanovení, nýbrž zároveň vázanost smyslem a účelem zákona. V případě konfliktu mezi doslovným zněním zákona a jeho smyslem a účelem je důležité stanovit podmínky priority výkladu e racione legis před výkladem jazykovým, podmínky, jež by měly představovat bariéru možné libovůle při aplikaci práva. Tamtéž Ústavní soud dodal, že smysl a účel zákona lze dovodit především z autentických dokumentů vypovídajících o vůli a záměrech zákonodárce, mezi něž patří důvodová zpráva k návrhu zákona (uvědomuje si skutečnost, že ze souhlasu zákonodárce s osnovou návrhu lze pouze presumovat i jeho souhlas s jejími důvody) a dále z argumentace přednesené v rozpravě při přijímání návrhu zákona. Smysl a účel zákona lze dále dovodit z pramenů práva. Při aplikaci právního ustanovení je nutno prvotně vycházet z jeho doslovného znění. Pouze za podmínky jeho nejasnosti a nesrozumitelnosti (umožňující např. více interpretací), jakož i rozporu doslovného znění daného ustanovení s jeho smyslem a účelem, o jejichž jednoznačnosti a výlučnosti není jakákoliv pochybnost, lze upřednostnit výklad e racione legis před výkladem jazykovým.

36. V rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 33 Cdo 3037/2019 (s jehož závěry nesouhlasil tříčlenný senát č. 23) se k výkladu § 619 odst. 1 o. z. uvádí, že obecně platí, že právo může být uplatněno poprvé (§ 619 odst. 1 o. z.), jakmile vznikne možnost podat na jeho základě žalobu, tedy jakmile nastane okamžik, kdy je actio nata; tento okamžik nastává zásadně splatností dluhu, tj. dnem, kdy měl dlužník povinnost poprvé splnit dluh. Tento den je pak dnem počátku běhu promlčecí lhůty podle § 619 odst. 1 o. z. V dřívější odborné literatuře byl přitom zastáván názor, že může-li věřitel vyvolat splatnost dluhu, pak (objektivně posuzováno) může své právo i vykonat (podat žalobu k soudu). Na tomto dílčím závěru nevidí Nejvyšší soud důvod nic měnit ani v poměrech zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, (uzavírá se v označeném rozhodnutí).

37. Důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, který

projednávala Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky ve svém 6. volebním období 2010–2013 jako tisk č. 362, ve své zvláštní části (K § 619) na dané téma k § 619 uvádí:

„Do prvního odstavce se z § 101 obč. zák. a z § 391 odst. 1 obch. zák. přejímá myšlenka, že promlčecí lhůta počíná běžet ode dne, kdy právo mohlo být poprvé uplatněno u příslušného orgánu veřejné moci. Tímto orgánem je pravidelně soud, ledaže zákon stanoví něco jiného. V zákonném textu není potřebné výslovně uvádět, že musí jít o orgán příslušný, protože to se rozumí z povahy věci. Ačkoli navrhované ustanovení výslovně uvádí jen orgán veřejné moci, uplatní se totéž právní pravidlo i pro případ uplatnění práva v rozhodčím řízení, jak vyplývá ze společných ustanovení v části páté.

Druhý odstavec přijímá myšlenku, že ochrana soukromých práv vyžaduje, aby oprávněná osoba měla možnost své právo uplatnit. V tom směru se návrh inspiroje německou reformou úpravy promlčení, ke které došlo v r. 2002 (§ 199 odst. 1 BGB [rozuměj Bürgerliches Gesetzbuch]). Navrhuje se tedy stanovit, že právo lze poprvé uplatnit, pokud se oprávněná osoba dozví o okolnostech rozhodných pro počátek běhu promlčecí lhůty, tedy pokud se dozví o vzniku nebo existenci svého práva i osobě, proti které má být právo uplatněno. Zároveň se nezamýšlí poskytovat ochranu osobě, která se z nedbalosti o svá práva nestará. Proto se navrhuje stanovit alternativně počátek běhu promlčecí lhůty objektivně dobou, kdy se oprávněná osoba o okolnostech podstatných pro uplatnění práva dozvědět měla a mohla. Také německá úprava stanoví v § 199 odst. 1 BGB počátek běhu promlčecí lhůty alternativně. V našem právu tak již dnes činí § 398 obch. zák. Může dojít k tomu, že se oprávněná osoba dozví o svém právu a okolnostech, jejichž znalost je potřebná pro jeho uplatnění, i dříve než jak by se stalo podle objektivního hlediska, leč může k tomu dojít i později. Bude-li právo uplatněno před orgánem veřejné moci a bude-li mezi účastníky řízení sporné, kdy promlčecí lhůta počala běžet, posoudí to tento orgán jako předběžnou otázku.“

38. Rozhodovací praxe soudů při výkladu ustanovení § 101 obč. zák. a ustanovení § 563 obč. zák. (do 31. prosince 1991 šlo o obsahově shodné ustanovení § 78 obč. zák.) byla již v roce 1981 sjednocena rozsudkem bývalého Nejvyššího soudu ČSR ze dne 30. listopadu 1981, sp. zn. 3 Cz 99/81, uveřejněným pod číslem 28/1984 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 28/1984“).

39. V R 28/1984 bývalý Nejvyšší soud ČSR uzavřel, že není-li doba splnění dohodnuta, stanovena právním předpisem nebo určena v rozhodnutí, začíná promlčecí doba běžet dnem následujícím poté, kdy vznikl dluh, tedy dnem, kdy věřitel mohl (v intencích ustanovení § 78 obč. zák., ve znění účinném do 31. prosince 1991) dlužníka o splnění požádat a tedy (objektivně posuzováno) své právo také vykonat (srov. § 101 obč. zák.). Počátek běhu promlčecí doby se tudíž v těchto případech nepřipínal ke dni následujícímu po dni, kdy byl dlužník věřitelem o plnění požádán (ke dni splatnosti pohledávky), nýbrž ke dni, kdy věřitel poprvé mohl dlužníka o plnění požádat. Tamtéž bylo řečeno, že výše formulované závěry nedopadají na situace, kdy podle dohody smluvních stran byla doba splnění ponechána na vůli dlužníka (bylo-li dohodnuto, že dlužník zaplatí, až bude chtít nebo moci).

40. Závěry obsažené v R 28/1984 byly aplikovány jako ustálené i v rozhodovací praxi soudů při výkladu ustanovení § 101 obč. zák. a § 563 obč. zák., ve znění účinném od 1. ledna 1992. Srov. k tomu např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. října 2009, sp. zn. 33 Cdo 1289/2007, uveřejněného pod číslem 73/2010 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 73/2010“), nebo rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. ledna 2011, sp. zn. 33 Cdo 2634/2008, uveřejněného pod číslem 104/2011 Sb. rozh. obč. (dále jen „R 104/2011“).

41. Budiž dodáno, že stejné závěry jsou formulovány v díle Knapp, V.: Splnění závazků a jiné způsoby jejich zániku. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1955, str. 305 a násl., v němž bylo předmětem výkladu ustanovení § 306 zákona č. 141/1950 Sb. [obsahově srovnatelné nejen s § 563 obč. zák., ale též (při zohlednění odlišnosti plynoucí z lhůty „bez zbytečného odkladu“) s ustanovením § 1958 odst. 2 o. z.]. Z pasáže obsažené tamtéž (str. 119) v souvislosti se závěrem o

dispozitivní povaze § 306 zákona č. 141/1950 Sb. pak plyne, že režimu označeného ustanovení je podřazováno též ujednání, podle kterého dlužník zaplatí „do 15 dnů po doručení účtu“ (obsahově jde o ujednání srovnatelné s ujednáním o splatnosti faktury v této věci), což znamená, že promlčecí doba i v takovém případě začínala (měla začít běžet) ode dne, kdy věřitel mohl o splnění požádat (ode dne následujícího po vzniku dluhu).

42. Nejvyššímu soudu nezůstalo utajeno, že závěry formulované v R 28/1984, na které navázal např. v R 73/2010 nebo v R 104/2011, jakož i závěry obsažené v díle označeném v předchozím odstavci, se v literatuře dočkaly i kritických ohlasů; srov. např. dílo Eliáš, K. a kolektiv autorů: Občanský zákoník. Velký akademický komentář. 1. svazek. 1. vydání. Linde Praha, a. s., Praha 2008, str. 424, nebo článek Pelikánová, I.: Úvaha o některých otázkách promlčení a o výkladu zákonných ustanovení, uveřejněný v časopise Právní zpravodaj, číslo 12, ročníku 2008, anebo článek Handlar, J.: Promlčení práv, jejichž splatnost nastává na výzvu věřitele, uveřejněný v časopise Právní rozhledy, číslo 19, ročníku 2011, str. 681 a násl.

43. I s tímto vědomím se však k závěrům plynoucím z R 28/1984, R 73/2010 a R 104/2011 Nejvyšší soud výslovně přihlásil v R 10/2014, jehož judikatorní význam je (vzhledem k tomu, že jde o rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu) pro rozhodovací praxi tříčlenných senátů Nejvyššího soudu určující. K tomu lze zjednodušeně říci, že při bohaté diskusi, jež se i v minulosti vedla na téma interpretace ustanovení § 101 obč. zák. (ve spojení s § 78 obč. zák. ve znění účinném do 31. prosince 1991 a s § 563 obč. zák. ve znění účinném od 1. ledna 1992), Nejvyšší soud s plným vědomím rizik, jež s sebou přinášejí různá řešení téhož problému, zvolil pro občanskoprávní vztahy cestu vytyčenou závěry R 28/1984 a důsledně po ní šel v době do 1. ledna 2014, kdy byl zákon č. [40/1964](#) Sb. zrušen zákonem č. [89/2012](#) Sb., občanským zákoníkem.

44. V této věci pak jde o to, zda legislativní posun, který se promítl v úpravě institutu promlčení v zákoně č. [89/2012](#) Sb., občanském zákoníku, (zejména s přihlédnutím k dikci § 619 a § 629 o. z.) vede do budoucna k potřebě korekce závěrů plynoucích ze shora označené (ustálené) judikatury Nejvyššího soudu, nebo zda ji lze převzít (jak uzavřel Nejvyšší soud v rozsudku sp. zn. 33 Cdo 3037/2019) i v poměrech výkladu zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku.

45. K tomu budiž dodáno, že i v poměrech úpravy obsažené v zákoně č. [89/2012](#) Sb., občanském zákoníku, se komentářová literatura v názorech na dané téma rozchází. K závěru, že počátek běhu promlčecí lhůty by měl být vázán ke splatnosti (dospělosti) pohledávky, srov. např. dílo Weinhold, D.: Promlčení a prekluze v soukromém právu. Vydání první. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 70 a násl., nebo dílo Melzer, F., Tégl, P. a kolektiv: Občanský zákoník – velký komentář. Svazek III. § 419-654. Vydání první. Praha: Leges, 2014, str. 946 a násl., anebo dílo Pražák, Z., Fiala, J., Handlar, J. a kolektiv: Závazky z právních jednání podle občanského zákoníku. Komentář k § 1721-2893 OZ. Praha: Leges, 2017, str. 531. K závěru, že tzv. actio nata v případech, kdy nebyla sjednána stranami splatnost dluhu a není ani jinak určena, počíná dnem následujícím po vzniku právního vztahu (vycházejícímu z výše shrnutých závěrů ustálené judikatury Nejvyššího soudu), srov. např. dílo Lavický, P. a kol. Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1 až 654). Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2022, str. 2004 a násl., nebo dílo Petrov, J., Výtisk, M., Beran, V. a kol. Občanský zákoník. Komentář. 2. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2022, str. 688 až 689.

46. S přihlédnutím ke srovnatelnosti úpravy obsažené v § 101 obč. zák. s úpravou obsaženou v 619 odst. 1 o. z. (k níž se hlásí i shora citovaná pasáž důvodové zprávy) a při zohlednění odchylky plynoucí z dikce § 619 odst. 2 o. z. pak Nejvyšší soud neshledává důvod pro jiný výklad ustanovení § 619 odst. 1 o. z. (ve spojení s § 1958 odst. 2 o. z.), než je ten, který byl prostřednictvím závěrů plynoucích z R 28/1984, R 73/2010, R 104/2011 a R 10/2014 uplatňován při interpretaci § 101 obč. zák. (ve spojení s § 78 obč. zák. ve znění účinném do 31. prosince 1991 a s § 563 obč. zák. ve znění účinném od 1. ledna 1992).

47. Velký senát tudíž uzavírá (shrnuje), že vznikne-li věřiteli podle smlouvy právo požadovat úhradu dohodnuté ceny plnění, přičemž doba, kdy má dlužník splnit dluh, je ve smlouvě stanovena jen tak, že podkladem pro úhradu dohodnuté ceny plnění je faktura vystavená věřitelem, jejíž splatnost se sjednává v délce 14 dnů od jejího doručení dlužníku, pak jde ve smyslu § 1958 odst. 2 o. z. o situaci, kdy si strany neujednaly, kdy má dlužník splnit dluh a kdy určení doby splnění dluhu je ponecháno na vůli věřitele. Ten může určit dobu splnění dluhu tím, že požádá o jeho zaplacení „ihned“ poté, co mu vznikne právo požadovat úhradu dohodnuté ceny plnění a dlužník je povinen splnit dluh ve lhůtě „bez zbytečného odkladu“ počítané od této žádosti. Marným uplynutím této lhůty se peněžitý dluh stává splatným (dospělým).

48. Okolnostmi rozhodnými pro počátek běhu promlčecí lhůty jsou v takovém případě ve smyslu § 619 odst. 2 o. z. okolnosti, z nichž se věřitel dozvěděl (nebo dozvědět měl a mohl) že mu vzniklo právo určit dobu splnění dluhu. Ode dne, kdy se věřitel dozvěděl (nebo dozvědět měl a mohl), že mu vzniklo právo určit dobu splnění dluhu (právo „ihned“ požádat o zaplacení dluhu) začíná běžet tříletá subjektivní promlčecí lhůta dle § 629 odst. 1 o. z.

49. Důvod pro jiný závěr neshledává Nejvyšší soud ani v tom, že subjektivní promlčecí lhůta uvedeným způsobem může začít běžet dříve než (obecná) objektivní promlčecí lhůta, jejíž počátek pojí ustanovení § 629 odst. 2 o. z. se dnem, kdy majetkové právo dospělo, tedy se dnem, jímž se u peněžitého dluhu rozumí den jeho splatnosti [srov. např. Hulmák, M. a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, str. 999].

50. Opačný závěr, totiž ten, že právo uskutečnit právní jednání, včetně práva věřitele vyzvat dlužníka k plnění dluhu (§ 1958 odst. 2 o. z.), se podle zákona č. [89/2012](#) Sb. nepromlčuje, by v situaci, kdy dlužník nebude moci splnit dluh dříve ani vyvolat (nebo prostřednictvím žaloby soudem určit) splatnost peněžitého dluhu, způsobil v obchodní praxi řadu obtíží [zejména tam, kde by měl dlužník prokazovat (např. na poli práva insolvenčního), že nemá dluhy nebo že nemá „další“ dluhy], přičemž ani tato koncepce se nakonec neobejde (v případě dlouhodobé nečinnosti věřitele při realizaci práva vyzvat dlužníka k plnění dluhu) bez právního institutu, který se rovněž pojí s plynutím času a který lze zjednodušeně nazvat „ztrátou prosaditelnosti práva“.

51. Výklad vycházející i v poměrech úpravy obsažené v zákoně č. [89/2012](#) Sb. z koncepce promítnuté (při výkladu zákona č. [40/1964](#) Sb.) v R 28/1984, R 73/2010, R 104/2011 a R 10/2014 respektuje princip právní jistoty a zohledňuje rovněž obecný právní princip „vigilantibus iura scripta sunt“ (bdělým náleží práva), jenž věřitele vybízí, aby činil právní jednání, jejichž prostřednictvím může (pouze on sám) vyvolat dospělost (splatnost) peněžitého dluhu tak, aby se jeho právo nepromlčelo v subjektivní lhůtě k tomu určené.

52. Pro poměry dané věci nebylo ve skutkové rovině pochyb o tom, že dovolatel se dozvěděl o okolnostech rozhodných pro určení doby, kdy má dlužník splnit dluh, (vystavením faktury) 2. července 2015 a tehdy také „ihned“ mohl požadovat plnění, čemuž odpovídala povinnost dlužníka (žalovaného) dluh uhradit „bez zbytečného odkladu“. K časovému určení lhůty „bez zbytečného odkladu“ lze i s využitím dosavadní judikatury (Nejvyššího soudu, Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu) k výkladu tohoto pojmu v ustanoveních zákona č. [40/1964](#) Sb. a zákona č. [513/1991](#) Sb. uzavřít, že jde o velmi krátkou lhůtu, jíž je míněno bezodkladné, neprodlené, bezprostřední či okamžité jednání směřující ke splnění povinnosti či k učinění právního úkonu či jiného projevu vůle, přičemž doba trvání lhůty bude záviset na okolnostech konkrétního případu. V každém konkrétním případě je třeba vždy zkoumat, zda dlužník bezodkladně využil všechny možnosti pro splnění této povinnosti, případně jaké skutečnosti mu v tom bránily. Zásadně jde o lhůtu v řádu dnů, maximálně týdnů, v co nejkratším časovém úseku, přičemž v praxi je nutno tento pojem vykládat podle konkrétních okolností případu v závislosti na účelu, který chce zákonodárce

konkrétním ustanovením za pomoci takto určené lhůty dosáhnout. Srov. např. důvody rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 30. června 2021, sen. zn. 29 ICdo 82/2019, uveřejněného pod číslem 34/2022 Sb. rozh. obč. (včetně odkazů na tam označenou judikaturu).

53. Poměřováno těmito závěry lze uzavřít, že lhůta bez zbytečného odkladu, kterou lze zohlednit jako lhůtu ke splnění dluhu na výzvu věřitele (dovolatele) by neměla překročit lhůtu 14 dnů, kterou si strany samy sjednaly v příkazní smlouvě jako lhůtu stanovenou k zaplacení odměny příkazníka (dovolatele) pro dobu od doručení faktury příkazci (žalovanému). Uplynutím této lhůty (ve druhé polovině července 2015) se dluh měl stát dospělým (splatným). Tříletá subjektivní promlčecí lhůta dle § 629 odst. 1 o. z. nicméně začala běžet již 2. července 2015 (kdy věřitel mohl poprvé požádat o splnění dluhu).

54. Žaloba podaná (až) 30. října 2019 tedy včasná nebyla a námitka promlčení vznesená žalovaným je proto důvodná (totéž by platilo, i kdyby se počátek běhu této lhůty spojil až s uplynutím lhůty „bez zbytečného odkladu“).

55. Vady řízení, k nimž Nejvyšší soud u přípustného dovolání přihlíží z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3 o. s. ř.), se ze spisu též nepodávají. Tento závěr s sebou nese konečné posouzení podaného dovolání jako neopodstatněného. Nejvyšší soud proto, aniž nařizoval jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), dovolání proti prvnímu (měnícímu) výroku napadeného rozhodnutí o věci samé zamítl (§ 243d odst. 1 písm. a/ o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)